Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

verslag

Betreft

Vergaderdatum en -tijd Vergaderplaats Aanwezig Expertgesprek Lessons Learned - Corona in het Koninkrijk

13 april 2021 16:00–17.30 (Nederlandse tijd)

Webex

Paul Blokhuis (Stas VWS), Frits Goedgedrag (Gespreksleider, lid van de staatsraad), Sharlon Melfor (Secretaris-generaal van Ministerie van Gezondheid, Curação), Giovanni Frans (Huisarts n.p. en bestuurder ziekenhuis Fundashon Mariadal, Bonaire), Nico Zuurmond (CMO a.i. Queen Beatrix Medical Center, Sint Eustatius), Izzy Gerstenbluth (Epidemioloog, Hoofd G&GZ, Curação), Cheryl Rosa-Fingal (Inspecteur Gezondheidszorg, Aruba), Bregje Boetekees (Operationeel manager Wit-Gele Kruis, Sint-Maarten), Henk Veerdig (Vaccinatie Manager Sint-Maarten), Abigail Norville (pSG VWS), Herbert Barnard (Directeur directie Zorg en Jeugd Caribisch gebied VWS), Gertjan Rietveld (Coördinerend adviseur directie Zorg en Jeugd Caribisch Gebied VWS), Edith Scholten (Team Lessons Learned), Loes Stultiëns (Team Lessons Learned), Dinh-Vu Nguyen (Team Lessons Learned)

Afwezig

Kopie aan

Samenwerking met Nederland/VWS

De samenwerking tussen de CAS-landen, BES-eilanden en VWS en de hulp die vanuit Nederland werd geboden, wordt als zeer positief ervaren. Er was concrete interesse vanuit Nederland ondanks de eigen problemen.

De bestuurlijke overleggen hebben bijgedragen aan de noodzakelijke collectiviteit. Door de crisis is de samenwerking nu goed vormgegeven. Aandachtspunt is de situatie post-COVID.

Secretaris Generaal / plv. Secretaris Generaal

Dir Organisatie, Bedrijfsv en Personeel Afdeling VWS Flex

Bezoekadres:

Parnassusplein 5 2511 VX Den Haag T 070 340 79 11 F 070 340 78 34

www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen bij

lessonslearned@minvws.nl

Datum

15 april 2021

Aantal pagina's

3

Correspondentie uitsluitend richten aan het retouradres met vermelding van de datum en het kenmerk van deze brief.

Een ambtelijke organisatie is niet geschikt om met crisis om te gaan. Er was een flinke omschakeling nodig.

Het verschil in focus/prioritering tussen VWS en BZK heeft de nodige tijd en energie gevergd en op momenten onnodig complex en vertragend gewerkt.

Directie Organisatie, Bedrijfsvoering en Personeel VWS Flex

Datum 15 april 2021

Samenwerking tussen de eilanden

Sinds 2005 is er samen met het RIVM hard gewerkt aan een platform in het Caribisch gebied en heeft er overleg (afstemming, feedback, expertise) plaatsgevonden over infectieziektenbestrijding. Dat heeft zich uitbetaald in deze crisis.

Tijdens het gericht bestrijden van de pandemie de afgelopen periode waren de eilanden eerst erg gericht op contact met Nederland, maar er was niet veel contact tussen de eilanden onderling. Na het sluiten van het ziekenhuisconvenant zijn de contacten tussen de eilanden toegenomen en verbeterd. Voor de publieke gezondheid en curatieve zorg is er sprake van vertrouwen tussen de delen van het Koninkrijk.

Wij moeten de relatie, het contact tussen de eilanden versterken en elkaar ondersteunen. De ontstane samenwerking moet vast worden gehouden.

Communicatie

Er was niet altijd sprake van een gelijkwaardige manier van communiceren tussen de CAS-landen, BES-eilanden en VWS.

Wat verbeterd zou kunnen worden is open en transparante communicatie met VWS en vertaling van de Nederlandse aanpak naar een eiland setting.

Een te sterke directieve en top down benadering van communicatie leidt tot wederzijds onbegrip.

In Nederland wordt te weinig rekening gehouden met de eiland-context. Het is dan ook belangrijk dat er goed wordt geluisterd naar wat er overzees speelt en dat ze serieus worden genomen.

Publieke gezondheidszorg

De publieke gezondheid is op alle eilanden te zwak. Er is een hoger niveau van basiszorg nodig. Er is versterking in lokale menskracht nodig. Het gaat hierbij niet zozeer om geld als wel om participatie. Er is over en weer behoefte aan het 'opkrikken' van kennis en expertise.

Een fundamenteel issue is dat experts op de eilanden meerdere taken hebben die de hele scope van publieke gezondheid beslaat, i.t.t. Nederland waar men meer gespecialiseerd is. Dat maakt het gesprek met experts in Nederland soms lastig.

Het is van belang om de kwaliteit en kwantiteit van de publieke gezondheid op de agenda van het vier-landen-overleg te zetten. Je moet kunnen opschalen als dat nodig is.

VWS kan hierin een actieve rol vervullen door: samenwerkingen aan te gaan, het terugkeren van eilanders na opleiding in Nederland aantrekkelijker te maken, stages. Duurzame investering in 'capacity building' is van belang.

De focus moet niet alleen liggen op de kwantiteit, maar ook op de kwaliteit van de zorg. Het zou mooi zijn als de vier inspecties daar contouren voor zouden kunnen geven.

Directie Organisatie, Bedrijfsvoering en Personeel VWS Flex

Datum 15 april 2021

De eilanden zijn niet te vergelijken met Nederland, er zijn beperkte resources. Als er iemand wegvalt die meerdere expertises heeft, is er niemand. Het is steeds maatwerk.

Eilanddynamiek

De kracht van de eilanden is de kleine omvang van de populatie. Een eiland kun je zo 'omflippen'. Als nieuwe maatregelen nodig zijn, zijn die heel snel en met veel effect ingevoerd.

Mensen op de eilanden houden zich heel goed aan de maatregelen. Dingen als het dragen van mondkapjes werd al veel eerder ingevoerd en werd geaccepteerd.

Het RIVM kan goed inschatten wat de gevolgen van de maatregelen zijn voor de eilanden.

Er zijn, ondanks overeenkomsten, ook grote verschillen tussen de eilanden. Dat moeten we erkennen en rekening mee houden. De BES-eilanden hebben te maken met Nederlandse wetgeving die anders is dan in de CAS-landen.

Overige lessons learned voor publieke gezondheidszorg en curatieve zorg in het Caribisch gebied

Om een crisis aan te pakken is er een projectstructuur nodig. Maar er is gebrek aan basic managementskills.

Daarnaast kan informatiemanagement beter. Dat geldt ook voor monitoring en evaluatie. Ook de ICT is niet op het gewenste niveau.

Bij de ondersteuning die aan het Caribisch gebied wordt geboden, is het zaak de nadruk te leggen op de doeltreffendheid in plaats van op efficiëntie.